

Motion till riksdagen 2017/18:4194

av **Annika Eclund m.fl. (KD)**

med anledning av skr. 2017/18:259 En strategi för svensk rymdverksamhet

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa Rymdstyrelsens uppdrag både strategiskt och finansiellt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera ett nordiskt samarbete i rymdfrågor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera beredningen av möjligheterna att bygga ut Esrange för att skaffa kapacitet att skjuta upp mindre satelliter och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras av rymdlagen enligt motionens intentioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kristdemokraternas syn på svenskt engagemang inom rymdpolitiken är att all verksamhet i rymden ska syfta till att generera användbara data för forskning och samhällsfunktioner.

Därför bör en rymdstrategi visa på skapande av användbara rymddata och att detta sker på ett effektivt sätt till maximal nytta för användarna även i framtiden. Att en sådan forskning, stödd av teknisk utveckling i framkant, leder till samhällsnytta i form av långsiktig industriell tillväxt och konkurrenskraft är oomtvistat. Svensk rymdstrategi måste baseras på en tillit till detta långsiktiga samband.

Kristdemokraterna har vid flera tillfällen efterfrågat en strategi för svensk rymdindustri och därmed en långsiktig politik på området. Detta som nu presenterats är i sin form mer en skrivelse och ett statement än en faktisk strategi som tar sikte på hur vårt land på både kort och lång sikt ska kunna behålla och utveckla de högteknologiska verksamheter som finns i olika delar av landet.

Det behövs exempelvis kontinuerliga mätningar av atmosfären som kan ge tillförlitliga fakta för klimatforskarnas modeller. Inom detta område har Sverige legat i framkant avseende den direkta forskningstillämpningen och möjliggörande teknologi för att bygga avancerade mätinstrument. Att svensk rymdverksamhet bidrar till kunskapen om klimatförändringar borde vara en hörnsten i svensk rymdstrategi. I detta ligger att det ofta är små och medelstora företag som står för innovation och tillväxt och att dessas betydelse för utvecklingen tydligt bör lyftas fram.

Ambitioner och möjligheter ska vara kända och beslutade av både politiker och branschen. En nationell svensk rymdstrategi bör ta fasta på att maximera samhällsnytta för satsade medel. Framstående forskning om climateffekter, effektiva samhällsfunktioner och industriell tillväxt bör stå i centrum.

Regeringen måste vara mer tydlig avseende Rymdstyrelsens uppdrag. Sverige bör sträva efter att vara agendasättande, och nationella initiativ bör prioriteras, även om rymdpolitik i sig är internationell med samarbeten på europeisk och global nivå. Men endast med god egen förmåga att genomföra och delta i rymdprojekt kan Sverige vara en efterfrågad samarbetspartner och utöva inflytande i internationell samverkan.

Därför är det viktigt att de anslag som ges till Rymdstyrelsen inte tas i anspråk endast av utvecklingen av Esrange och den planerade uppskjutningen av satelliter. I det sammanhanget vill Kristdemokraterna även poängtera vikten av ett nordiskt samarbete i rymdfrågor, då Norge exempelvis också har liknande verksamhet på Andöya.

I skrivelsen beskrivs Esrange som en unik civil rymdbas för uppskjutningar av raket och ballonger. Där finns omfattande infrastruktur, landningsområde och en fungerande testbädd, dvs. en plats för test av prototyper, för ballonger och sondraketer i verklig miljö. Det strategiska målet bör vara att infrastrukturen på Esrange är dimensionerad för att förbli en viktig nationell och europeisk strategisk resurs för nationell och internationell forskning, utveckling, demonstration, testverksamhet och annan rymdrelaterad verksamhet.

Dock saknas en tydligt utstakad väg i strategin huruvida Esrange ska kunna bli en uppskjutningsplats för satelliter eller inte. Frågan har utretts tidigare i flera steg och man har kunnat konstatera samma sak upprepade gånger, att förutsättningarna finns för att utveckla uppskjutningskapacitet för små satelliter vid Esrange. Det går enligt utredningarna att göra marknadsmässigt bara medlen skjuts till av regeringen för att bygga ut nödvändig kapacitet.

Kristdemokraterna vill också poängtera vikten av att Svenska rymdaktiebolaget, SSC, har en plan för finansieringen av de kommande behoven av investeringar om Esrange och svensk rymdverksamhet ska fortsätta att vara i framkant. Regeringen bör återkomma till riksdagen med kompletterande uppgifter till rymdstrategin hur finansieringen ska gå till.

I detta krävs också en förändring av den nuvarande rymdlagen för att underlätta kommersiell rymdverksamhet i Sverige. Rymdlagen måste kunna beskriva hur privata aktörer får använda rymden, vilka krav som ställs på utjänta instrument och satelliter t.ex. Alla industrier och företag ställs inför hållbarhetskrav, och detta är inte minst viktigt för miljöpåverkan i rymden.

Ansvar för rymdfrågor bör därför flyttas från Utbildningsdepartementet till Näringsdepartementet men att det etableras en permanent samarbetsgrupp mellan departementen då frågorna kräver expertkompetens från båda.

Annika Eclund (KD)

Penilla Gunther (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)

Roland Utbult (KD)

Emma Henriksson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)